

Resumé a závěry Kulatého stolu Aspen Institutu Central Europe o legislativním ukotvení a financování médií veřejné služby

16.4. v 16-18h, Praha

Z kulatého stolu Aspen Institutu jasně vyplynulo silné znepokojení odborníků i mediálních zástupců nad aktuálními vládními návrhy ohledně financování médií veřejné služby. Jean Philip De Tender z Evropské vysílací unie (EBU) hned v úvodu varoval před snahami politiků polarizovat mediální prostředí a zdůraznil, že EBU preferuje koncesionářské poplatky, protože financování ze státního rozpočtu otevírá dveře přímému politickému vlivu na nezávislé instituce. Tento pohled podpořila i akademička Marína Urbaníková, podle níž evropská data ukazují, že státní financování je náchylnější na politický tlak a případný přechod na něj by vyžadoval silnou ústavní pojistku. Mediální experti a novináři, jako Michal Klíma či Jindřich Šídlo, se shodli, že na samotném způsobu financování paradoxně tolik nezáleží, pokud jej může kdykoliv snadno změnit aktuální sněmovní většina. Aktuální návrhy hodnotí jako překotné a vnímají je spíše jako akt politické pomsty spojený s plněním volebních slibů, což nápadně připomíná autoritářské scénáře z Polska či Maďarska, před čímž důrazně varovali i Petr Janyška, Filip Rožánek a exposlanec Jan Lacina

Zástupci veřejnoprávních médií, včetně ředitele Českého rozhlasu René Zavorala, bývalého šéfa ČT Petra Dvořáka a vedoucí publicistiky Anety Snopové, poukázali na to, že navrhované změny nepřinášejí médiím ani víc peněz, ani víc nezávislosti. Naopak v nich vidí jednoznačnou politickou motivaci (často reagující na konkrétní kritické reportáže) a kritizují „festival demagogie“ i naprostou absenci dialogu ze strany vlády. Právě tato ignorace vede podle Zavorala k pochopitelné frustraci zaměstnanců a reálné hrozbě stávků. Zástupci opozice, zejména exministr Martin Baxa, obhajovali svůj předchozí model postavený na poplatcích a indexaci, přičemž současný návrh označili za nekvalitní a svévolný. Přestože Ondřej Müller navrhl kompromis v podobě státního financování zaručeného na pět až deset let dopředu, politici jako František Talíř vnímají, že koalice si pravděpodobně svůj návrh silou prosadí, a proto doporučují již nyní připravovat komplexní nápravnou novelu pro budoucnost. Na druhou stranu Daniel Köppl, který zkritizoval oboustranný mediální aktivismus a používání vojenské terminologie, jež podle něj blokuje uvažování a hledání shody.

Z diskuze tak lze vyvodit několik zásadních závěrů:

Zprv paneje široká shoda, že plánovaný přechod na financování ze státního rozpočtu postrádá v současném návrhu odborné opodstatnění a slouží primárně jako politický nástroj k oslabení a ovládnutí médií veřejné služby.

Zadruhé se ukazuje, že skutečná ochrana nezávislosti nespočívá v samotném typu výběru peněz, ale v zamezení tomu, aby parametry financování mohla snadno a rychle měnit prostá parlamentní většina. I když akademici navrhují ideální řešení v podobě ústavních pojistek, političtí aktéři z praxe přiznávají, že v současném českém prostředí je dosažení takové shody nereálnou iluzí.

Závěrem je patrné, že celou situaci kriticky eskaluje překotné prosazování změn a absence dialogu ze strany vládní koalice, což nevyhnutelně vede k radikalizaci zaměstnanců médií, kteří jako poslední možnost obrany svého ústavního práva na svobodu projevu reálně zvažují stávku.

Seznam účastníků:

- Michael Rozsypal: moderátor
- Jean Philip De Tender: zástupce ředitele Evropské vysílací unie (EBU)
- Marína Urbaníková: mediální expertka, Masarykova univerzita
- Michal Klíma: mediální expert a bývalý vydavatel
- Filip Rožánek: mediální analytik
- Martin Baxa: poslanec (ODS) a bývalý ministr kultury
- Aneta Snopová: redaktorka a vedoucí publicistiky České televize

- Jan Lacina: exposlanec (STAN), stínový ministr kultury
- René Zavoral: generální ředitel Českého rozhlasu
- David Smoliak: senátor (STAN)
- František Talíř: poslanec (KDU-ČSL)
- Petr Dvořák: bývalý ředitel České televize
- Tomáš Klvaňa: zástupce organizátora (Aspen Institute)
- Jindřich Šídlo: komentátor, Seznam Zprávy
- Petr Janyška: dlouholetý diplomat, dnes publicista
- Ondřej Müller: místopředseda TOP 09
- Daniel Köppl: člen Rady ČR pro rozhlasové a televizní vysílání
- Radka Matesová Marková: šéfredaktorka zpravodajství ČTK
- Rob Cameron: spolupracovník BBC v ČR

